

Ara nõua!

„Ara nõua Jumala täest, mis sina ise inimestele ei anna. Ara nõua ühtgi annet, ilma et sa sa ise annata, übtgi andelsandmist, ilma et sa sa ise andess annata, Ara nõua ei rõõmu ega pääfese paistet, kui sa neid ise välja ei jaga. Tahad sina, et sul omas hädas anfur oleks, siis ole ise teistele antrul!“

Hea nõuu.

Näitab maailm sul tõlm olewat,
Süüta temas tulute võlema, et ennast soojendada. —
Vead maailma sa lõrbets,
Ehita majasid sinna eesnud wendadele. —
Kui maailm on pisarate org,
Raerata, tunni wiversaarid tema üle endid välja laotavad!

Kolm nööpnööda.

Kord andis mõisniku soost ema pojale, kes reisi peale läts, kolm nööpnööda kaasa, öeldes: Esmasega piista oma fusur sinni, et sa palju raha ei raista; teisega oma suu, et sa rutuliste ei lobise; kolmandaga oma riinnaestne, et sa oma südant hoials, kest tööt kolm ei töhi liig lahti olla.

Läbi Siberi.

Kui sõda Venemaa ja Jaapani wahel algas, siis oli tõl ehit Siberi raudtee see, mis lõige enam täheleponemist oma peale tömbas, kest seda mõõda pidivad föjawäed Lahingu-wäljale saadetama. Suurepäraline töö on see raudtee ja imestama peab seda uuemat tööd; inimlik tööjõuud ja fannatus on andid siin imewäärilisel viisil ilmutanud.

Ütsgi tolustus ei olnud siin nii suur, et sellest mitte jagu ei saadub, ütsgi joo ei olnud nii sügav, et sellest jalgi mitte kindlat olust ei oleks leidnud, ütsgi jõgi mitte nii lai ja voolav, et sellest mitte silda ei saanud üle lüüa. Venemaale oli seda teed tarvis ja ta on siin oma tahtmisse täide saanud, ja sellega fa üles näidanud, et ta viimse aastakümme jooksul suurel viisil on edasi jõuudnud.

Tee Vladivostokist, sealt saugelt Jaapani mere äärest, tuni Europa-Venemaa piirini on umbes 10 tuhat wersta pikk. Selle tee ehitamine on peaaegu tuhat miljonit rubla maksnud. See ei ole mitte lallik, kui selle

peale mõtelda, kui palju ainult materjali kostuwedamise peale on õra tulunud. Sellewastu on siin tööpalk tuli palju wäilsem. Röövide eeltöödega sulus ehitamise peale 20 aastat õra. Kui pühad ja pühapäewad maha arvata, siis teeb see umbes 6000 tööpäewa välja. Seega on siis igapäew ligi taks wersta ehitatud. Sellega tööb juba rahul olla, kui selle peale mõtled, et töölised tööt harjumata ja harimata talupojad olevad. Siber on nüüd maailmale avatud. Europa filmis oli senni Siber tühi maa, kus wangid elasivad, ja mis oma elanistudele wewalt igapäewalt leiba suutis pakkuda. Nüüd saab Siberist juba enam näha ja teada. Nagu omal ajal Ameerika Patsifit-raudtee Ameerika lahti tegi ja Euroopa pöllumeestega suurt wöistlemist sünntitas, nagu Kongo-raudtee, Prantsuse Sahara-raudtee ja raudtee Nairobi linnast Kapmaale lord Ahwrika maailmale avas, nõnda wötab Siberi raudtee poole Asiat lahti, mille hiigla warandustest maailm sennini midagi ei aitmanud.

Kui Siberi ja Venemaa kaarti waatad, siis näed, et see raudtee Moskvaast Tuula ja Samara laudu Siberi piirile Ischeljabinski viib. Peale selle läheb tee Omski, Taiga-Omski ja Krasnojarski laudu tunni Irkutslini edasi ja jõuab viimaks Baikali järwe äärde. Krasnojarski juures läheb ta üle Jenissei jõe määratu suurt raudsilda mõõda. Baikali järwe juures on edasisõitmisel natuke wahet. Tee, mis ümber järwe otsa viib, on walmis. Ka tarvitataesse aurumastinaid, mis nii reisijaid kui ta kauparisti üle järwe idapoolse kaldale Missowajaesse viiwad, kust nad Vladivostokisse edasi lähevad. 20-mas aastasajas saame sedasama näha, mis 19-mas aastasajas nähti, kui Patsifiti raudtee Amerikas oli walmis saanud. Igal pool, kuhu raudtee ulatab, töösevad linnad nagu maa seest üles ja läsivad hiiglasammul. Igalt poolt töötav asunissa, ja sähawolitsus heidab maapinna oma alla. Siis tööseb pööluharimine ja tarjakasvatamine ja liha ja wööd on suurel mõõdul saada.

Juba nüüd on Siberis suured linnad: Irkutst, Omsk, Tomsk ja Jeniseist. Mende ümbrustonnas on läbisäimine tas saani wöti troita abil. Neil linnadel on suur tulewil ees. Enne Siberi raudteed oli seal 12 miljoni inimest. Muidugi elanistude arv sel aastasajal märksa läsivamas. Senni puudus Siberis veel haridus ja töösine kulturaelu. Tee, mida mõõda kultura Siberisse peaseb, on raudtee.